

Anne Virtanen, Hämeen ammattikorkeakoulu,
anne.virtanen@hamk.fi

Liisa Rohweder, HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu,
liisa.rohweder@haaga-helia.fi

INNOVATIIVISIA RATKAISUJA KESTÄVÄN KEHITYKSEN EDISTÄMISEEN ITÄMEREN KORKEAKOULUISSA

Learning for a Sustainable Future. Innovative Solutions from the Baltic Sea
Region.

Rohweder, L. & Virtanen, A. (toim.)

Kestävän kehityksen edistäminen korkeakoulujen johtamisessa, arkikäytännöissä samoin kuin perustehtävissä opetuksessa sekä tutkimus- ja kehitystoiminnassa on viime aikoina korostunut. Kestävän kehityksen asiantuntijat ovat verkostoituneet kehittääkseen alan osaamista ja hyödyntääkseen muualla saatuja hyviä kokemuksia omissa korkeakouluissaan. Baltic University Programme on Uppsalan yliopiston alaisena toimivan Baltic University Programme -sihteeristön koordinoima laaja Itämeren korkeakoulujen verkosto, jossa on mukana yli 220 jäsentä Itämeren valuma-alueen 14 maasta. Itämeren kestävän kehityksen verkosto on puolestaan perustettu Suomen aloitteesta tavoitteena luoda korkeakouluverkosto Itämeren alueelle ennen kaikkea soveltavan tutkimus- ja kehitystoiminnan sekä verkko-opetuksen kehittämisen tueksi. Esiteltävä teos on näiden kahden verkoston ensimmäinen yhteistyöhanke. Käynnissä onkin verkostojen fuusioituminen ammattikorkeakoulut ja yliopistot yhteen nivovaksi kehittämisfoorumiksi.

Teos "*Learning for a Sustainable Future*" esittelee tutkimus- ja kehityshanketta, jossa selvitettiin onnistuneita käytänteitä kestävän kehityksen edistämisestä Itämeren korkeakoulussa sekä luotiin teorettinen viitekehys kestävän kehityksen edistämiseen korkeakouluissa. Teoksessa esitellään käytännön esimerkkejä siitä, miten Itämeren korkeakouluissa on toteutettu kestävän kehityksen käytänteitä johtamisen ja toimintajärjestelmien, opetussuunnitelmien, opetusmenetelmien ja opintojaksojen sisältöjen osalta. Lisäksi teoksessa esitellään alueellisen kestävän kehityksen edistämiseksi toteutettuja tutkimus- ja kehityshankkeita.

Teokseen on kirjoittajina osallistunut 32 asiantuntijaa Itämeren alueelta. Hankkeen aikana järjestettiin kehittämisseminaareja, joissa asiantuntijat pohtivat kestävän kehityksen edistämiseen liittyviä kriittisiä tekijöitä. Tutkimus- ja kehittämishanketta koordinoivat Liisa Rohweder ja Anne Virtanen, jotka muotoilivat teorettisen kirjallisuuden, esimerkkitapausten ja

kehittämisseminaarien tulosten pohjalta Itämeren korkeakouluissa sovellettavat kriittiset elementit kestävän kehityksen oppimiseen ja osaamisen edistämiseen.

Julkaisu on jaettu viiteen osaan, joista ensimmäinen johdattaa lukijan kestävän kehityksen koulutuksen käsitteistöön, poliittiseen taustaan sekä niihin haasteisiin, joita ympäristön ja yhteiskunnan kestävän kehityksen tavoitteet asettavat korkeakouluille. Toisessa osassa esitellään esimerkkejä kestävän kehityksen hallintajärjestelmistä osana korkeakoulujen toiminnanohjausta. Kolmas osio on teoksen laajin, ja siinä kuvataan kestävän kehityksen integroimisesta opetussuunnitelmaan, pedagogisia menetelmiä kestävän kehityksen osaamisen kehittämiseksi sekä esitellään kestävästä kehityksestä edistäviä opetuskokonaisuuksia. Monialaisuus ja verkottuminen, kriittinen lähtökohta sekä tutkiva ja kehittävä lähestymistapa samoin kuin autenttisisissa olosuhteissa oppiminen nousevat keskeisesti esiin teoksen artikkeleissa. Neljäs teoksen osa selvittää tutkimus- ja kehittämistoimintaa, jolla voidaan edistää alueiden kestävästä kehityksestä. Artikkeleissa korostuvat yhteisöllisten ja osallistavien menetelmien hyödyntäminen kestävästä kehityksestä edistävässä aluekehitystoiminnassa ja ympäristösuunnittelussa. Teoksen viides osa kokoaa yhteen esimerkkitapausten onnistuneet käytännöt ja kuvaa teoksen taustalla olevan tutkimus- ja kehityshankkeen toteutuksen. Tärkeänä lopputuloksena kirjan viimeisessä luvussa kuvataan innovatiiviset ratkaisut kestävän kehityksen oppimisen edistämiseen. Tavoitteena on, että esitetyt lähestymistapoja hyödyntäen ja soveltaen oppijoille rakentuu osaamisperusta kehittää organisaatioita, yhteisöjä ja ympäristöjä kohti kestävästä tulevaisuudesta.

Kestävän kehityksen koulutuksen käytäntöjä ja teoreettisia lähtökohtia esittelevä teos palvelee niin kansallisesti kuin kansainvälisesti korkeakoulujen toiminnan kehittämistyötä. Kestävän kehityksen integrointi osaksi koulutusorganisaation toimintaa ei merkitse ainoastaan koulutuksen sisällöllisiä muutoksia, vaan se vaatii kehittämistä myös johtamis- ja toimintajärjestelmien osalta samoin kuin kestävästä kehityksestä edistävän tutkimuksen ja alueellisen kehittämistoiminnan toteuttamista.

Teoksen tiedot:

Liisa Rohweder & Anne Virtanen (toim.) Learning for a Sustainable Future. Innovative Solutions from the Baltic Sea Region. The Baltic University Press. Nina Printhouse, Uppsala. 2008.
ISBN 978-91-976494-3-8
206 sivua

Teos on ladattavissa myös internetistä:
<http://www.balticuniv.uu.se/pdf/LearningSD.pdf>

